

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Bladzijde</u>
<i>I Mededelingen</i>		
Commissie		
97/C 330/01	Ecu.....	1
97/C 330/02	Steuemaatregelen van de staten — C 44/97 (ex NN 78/97) — Spanje (¹).....	2
97/C 330/03	Mededeling overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 van de Raad betreffende zaak nr. IV/34.796/F-1 — Canon/Kodak (¹).....	10
97/C 330/04	Benoeming van de leden van de gespecialiseerde afdeling „aquacultuur” van het Raadgevend Comité voor de visserij.....	15
97/C 330/05	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak nr. IV/M.1013 — Shell UK Ltd/Gulf Oil (Great Britain) Ltd) (¹).....	17
97/C 330/06	Mededeling van de Commissie inzake de berekening van het gemiddelde communautaire aandeel voor de mate van openstelling van de elektriciteitsmarkt, als omschreven in Richtlijn 96/92/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit.....	18
<hr/>		
<i>II Voorbereidende besluiten</i>		
Commissie		
97/C 330/07	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/33/EG voor wat betreft nummerportabiliteit tussen exploitanten en carriërvorkeuze (¹).....	19

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

ECU ⁽¹⁾

(97/C 330/01)

Bedrag in nationale valuta voor één eenheid:

	31. 10. 1997	oktober ⁽²⁾		31. 10. 1997	oktober ⁽²⁾
Belgische en Luxemburgse frank	40,6255	40,5894	Finse mark	5,91487	5,89698
Deense kroon	7,49544	7,49217	Zweedse kroon	8,56667	8,47984
Duitse mark	1,96968	1,96767	Pond sterling	0,682455	0,686745
Griekse drachme	310,023	309,904	US-dollar	1,14277	1,12032
Peseta	166,376	166,076	Canadese dollar	1,60605	1,55282
Franse frank	6,59745	6,60102	Yen	137,384	135,511
Iers pond	0,760985	0,762570	Zwitserse frank	1,59759	1,62592
Lire	1933,64	1927,77	Noorse kroon	7,97426	7,92649
Gulden	2,22075	2,21689	IJslandse kroon	81,2511	80,1144
Oostenrijkse schilling	13,8641	13,8489	Australische dollar	1,62904	1,55406
Escudo	201,139	200,441	Nieuw-Zeelandse dollar	1,83489	1,76166
			Zuid-Afrikaanse rand	5,50473	5,28047

De Commissie heeft een telexdienst met automatisch antwoordmechanisme in gebruik genomen die elke gebruiker, op diens aanvraag per telex, de omwisselingskoers in de voornaamste valuta geeft.

Deze dienst functioneert elke dag van 15.30 uur tot de volgende dag 13.00 uur.

De gebruiker dient als volgt te handelen:

- telex nr. 23789 te Brussel kiezen;
- zijn eigen telexadres geven;
- de code „cccc” vormen die het automatisch antwoordmechanisme in werking stelt en hem de omwisselingskoersen van de ecu per telex geeft;
- de mededeling niet onderbreken vóór het einde van de boodschap dat aangegeven wordt door het teken „ffff”.

Noot: De Commissie heeft telekopieerapparaten met automatische beantwoorder (nr. 296 10 97 en nr. 296 60 11) die dagelijkse gegevens betreffende de berekening van de landbouwmrekeningskoersen verstrekken.

⁽¹⁾ Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad van 18 december 1978 (PB L 379 van 30.12.1978, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1971/89 (PB L 189 van 4.7.1989, blz. 1).

Besluit 80/1184/EEG van de Raad van 18 december 1980 (Overeenkomst van Lomé) (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 34).

Beschikking nr. 3334/80/EGKS van de Commissie van 19 december 1980 (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 27).

Financieel Reglement van 16 december 1980 voor de toepassing van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 23).

Verordening (EEG) nr. 3308/80 van de Raad van 16 december 1980 (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 1).

Beschikking van de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank van 13 mei 1981 (PB L 311 van 30.10.1981, blz. 1).

⁽²⁾ Het maandgemiddelde van de wisselkoersen van de ecu wordt gepubliceerd aan het einde van elke maand.

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

C 44/97 (ex NN 78/97)

Spanje

(97/C 330/02)

(Voor de EER relevante tekst)

*(Artikelen 92 tot en met 94 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap)***Mededeling van de Commissie overeenkomstig artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag aan de overige lidstaten en andere belanghebbenden betreffende steun voor de ondernemingen van het Magefesa-concern en zijn opvolgers**

Bij onderstaand schrijven heeft de Commissie de Spaanse regering in kennis gesteld van haar besluit de procedure van artikel 93, lid 2, in te leiden.

„I

In 1989 gaf de Commissie een negatieve beschikking ten aanzien van steun voor het Magefesa-concern, een producent van huishoudartikelen.

Sinds 1984 bestaat Magefesa uit een complex netwerk van twee holdings en een groep ondernemingen:

- de Magefesa-holding bestaande uit de moedermaatschappij Manufacturas Generales de Ferrería SA (Magefesa), de industriële ondernemingen Cubertera del Norte SA (Cunosa), Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA (Migsa), Industrias Domésticas SA (Indosa), Investigación y Desarrollo Udala SA en de onderneming Las Mimosas SA (Inlamisa), waardoor Magefesa participeerde in Edificios y Naves Industriales (Enisa) en Tefal Español SA;
- de Licasa-holding waarin La Industrial Cuchillería Alavesa SA (Licasa Patrimonial SA), Manufacturas Gur SA (Gursa), Alberdi Hermanos SA (Albersa) en Licasa Industrial SA zijn ondergebracht;
- diverse ondernemingen van het concern (Magefesa, Cunosa, Migsa, Indosa) richtten ook een handelsonderneming — Agrupación de Empresas „Magefesa” — op, voor de aankoop van hun grondstoffen en de verkoop van hun producenten.

Tot 1983 had Magefesa een groot deel van de Spaanse markt in handen. Sindsdien kreeg het met financiële problemen te maken. Volgens de Spaanse autoriteiten rustte in 1983 een hypotheek op alle activa van het concern, met inbegrip van het handelsmerk van de onderneming. De omzet daalde van 8 037 miljard pta in 1984 tot 1,979 miljard pta in 1986. Tegen het einde van dat jaar beliepen de verliezen meer dan 15 miljard pta en bedroeg de

nettowaarde van het concern minus 11 miljard pta. Magefesa stond op de rand van het faillissement.

Om dit te voorkomen werd Gestiber, een particulier adviesbureau, aangesteld om het beheer over te nemen. Een actieprogramma werd opgesteld, waarin onder meer voorzien werd in een vermindering van de 3 100 werknemers van het concern. Voor de tenuitvoerlegging van het programma werd ook gerekend op steun van de Spaanse regering en van diverse regio's (Baskenland, Cantabrië en Andalusië) waar de verschillende Magefesa-ondernemingen waren gevestigd.

De betrokken autonome regio's richtten drie tussenvennootschappen op: Ficodesa in het Baskenland, Gemacasa in Cantabrië en Manufacturas Damma in Andalusië. Deze vennootschappen hielden toezicht op het gebruik van de steun en de tenuitvoerlegging van het plan, en zorgden ervoor dat de Magefesa-ondernemingen hun activiteiten konden voortzetten door te beletten dat schuldeisers hun vorderingen hun vorderingen konden uitoefenen op de financiële middelen en voorraden van de ondernemingen. Daartoe brachten deze tussenvennootschappen op basis van gemeenschappelijke overeenkomsten de gehele productie van Magefesa die eerder van de afzonderlijke ondernemingen was overgenomen, in de handel. Terzelfder tijd beheerden zij de financiële middelen, grondstoffen en halffabrikaten welke de industriële ondernemingen nodig hadden, en verstrekten zij deze aan de ondernemingen naargelang de voortgang van het werk of op overlegging van bewijzen van gedane uitgaven.

In 1987 ontving de Commissie een klacht dat Magefesa overheidssteun ontvangen had. De Commissie leidde in 1988 de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag in. Het bestaan van de volgende steunmaatregelen werd geconstateerd:

- leninggaranties voor in totaal 1,58 miljard pta (972 miljoen pta van de Baskische regionale autoriteiten, 512 miljoen pta van de regionale autoriteiten van Cantabrië en 96 miljoen pta van de Andalusische regionale autoriteiten);
- een zachte lening van 2,085 miljard pta van het Fondo de Garantía Salarial (Fogasa) voor de betaling van uitkeringen aan werknemers die in het kader van

het actieplan moesten afvloeien. In de tussen Magefesa en Fogasa gesloten overeenkomst inzake de terugbetaling van de lening is onder meer voorzien in stijgende jaarlijkse termijnen gedurende acht jaar tegen 10,5 % interest per jaar. Van de hoofdsom zou 51 % in de laatste twee jaar worden terugbetaald, terwijl de volledige interest samen met de laatste termijn verschuldigd zou zijn, en

- niet-terugbetaalbare subsidies voor in totaal 1,104 miljard pta (803 miljoen pta van de Baskische regionale autoriteiten, 262 miljoen pta van de regionale autoriteiten van Cantabrië en 39 miljoen pta van de Andalusische regionale autoriteiten).

Op 20 december 1989 nam de Commissie een negatieve eindbeslissing, waarin zij de steun onverenigbaar verklaarde met de gemeenschappelijke markt omdat hij niet voldeed aan de voorwaarden om voor één van de afwijkingen uit artikel 92, lid 3, in aanmerking te komen. De Commissie kwam tot de slotsom dat de onderneming niet over een herstructureringsplan beschikte dat garanties bood voor het herstel van de levensvatbaarheid.

Uw regering is gevraagd om, ingevolge artikel 2 van de beschikking, de steun terug te vorderen, met name door:

- intrekking van de leninggaranties ten bedrage van 1,58 miljard pta;
- omzetting van de door Fogasa verstrekte zachte lening in een krediet met interest en terugbetaling tegen marktvoorwaarden, of het nemen van andere dienstige maatregelen om ervoor te zorgen dat de steunaspecten volledig worden tenietgedaan;
- terugvordering van de 1,104 miljard pta subsidies.

De beschikking werd twee maanden later van kracht. Uw regering heeft ze niet betwist.

II

De Commissie vroeg uw regering om nadere inlichtingen over de terugvordering van de onverenigbare steun in brieven van 19 juni 1990, 3 augustus 1990, 13 september 1991, 27 juli 1992, 21 april 1993, 14 december 1993 en 25 januari 1994. Uw regering heeft hierop geantwoord in brieven van 31 juli 1990, 3 augustus 1990, 9 november 1990, 21 december 1990, 23 oktober 1991, 22 november 1991, 5 oktober 1992, 7 juli 1993, 10 januari 1994 en 8 april 1994. Na die datum heeft de Commissie geen nieuwe informatie ontvangen over de terugvordering van de steun.

Op het tijdstip van de laatste brief van uw regering (1994) was de situatie in verband met de terugbetaling van de steun als volgt:

- de door Fogasa verstrekte zachte lening van 2,085 miljard pta: volgens uw regering heeft Fogasa slechts 1,747 miljard pta betaald van de 2,085 miljard pta waarvan aanvankelijk sprake was. Besloten is de lening om te zetten in een lening tegen marktvoorwaarden.
- Toen de Commissie in 1994 de laatste informatie ontving, had Fogasa 41 miljoen pta teruggekregen. Volgens uw regering moest het nog circa 2,145 miljard pta terugvorderen (1,706 miljard pta van de hoofdsom, vermeerderd met 383 miljoen pta interest en 56 miljoen pta interest over 284 miljoen pta nog te betalen interest).

Fogasa had een bewarend beslag op de handelsmerken van Magefesa verkregen voor in totaal 502 miljoen pta, maar nadien had de rechter uitspraak gedaan ten voordele van een andere schuldeiser (de Sociale Zekerheid) waartegen beroep was ingesteld. Voorts had het ook een derdenprocedure ingeleid voor de activa van Magefesa voor in totaal 104 miljoen pta;

- steun van de Baskische regionale autoriteiten (leninggaranties voor 972 miljoen pta en subsidies voor 803 miljoen pta): volgens uw regering hebben de Baskische autoriteiten, samen met de twee andere betrokken regionale regeringen, de Raad van State geraadpleegd over de vraag hoe de in de vorm van garanties verleende steun kon worden terugbetaald, zonder afbreuk te doen aan de rechten van de schuldeisers ten opzichte van wie deze garanties waren gesteld. De Raad van State gaf de aanbeveling om een beroep te doen op de garanties, de schuldeisers te betalen en vervolgens een procedure in te leiden tegen de schuldenaar. De Baskische regionale autoriteiten hebben bijgevolg een beroep gedaan op de garanties en vervolgens een procedure ingeleid om de bedragen terug te krijgen. De procedures voor de terugvordering van het volledige bedrag dat verschuldigd was, zijn reeds in juli 1993 ingeleid.

Wat de subsidies betreft, hebben de Baskische autoriteiten in april 1994 de procedures ingeleid om de toekenning van de subsidies te doen annuleren.

Tot op heden vond er geen daadwerkelijke terugbetaling plaats;

- steun van de regionale autoriteiten van Cantabrië (leninggaranties voor 512 miljoen pta en subsidies voor 262 miljoen pta): volgens uw regering zijn in 1994 onderhandelingen begonnen met de betrokken financiële instellingen om na te gaan hoe de terugbetaling kon plaatsvinden;
- steun van de Andalusische regionale autoriteiten (leninggaranties voor 96 miljoen pta en subsidies voor 39 miljoen pta): uw regering verklaarde dat de begunstigden hun activiteiten hadden stopgezet en dat er geen werknemers of activa meer waren. De overtuiging bestond dat de kosten voor het inleiden van

een rechtsprocedure het bedrag dat zou kunnen worden teruggekregen, zouden overtreffen.

III

In februari 1997 ontving de Commissie zeven klachten over Magefesa, volgens welke:

- Magefesa de in 1989 door de Commissie onverenigbaar verklaarde steun niet heeft terugbetaald;
- Indosa, de industriële onderneming van Magefesa in het Baskenland, in 1994 failliet is verklaard met voortzetting van de activiteiten. Sindsdien heeft zij geen belasting of socialezekerheidsbijdragen betaald, voor een totaal bedrag van 2 miljard pta. In het kader van het Indosa-faillissement is een nieuwe onderneming — Indosa Derio SL — opgericht. De beheerder daarvan is één van de drie curatoren die bij het faillissement van Indosa zijn aangesteld. Indosa Derio SL, die in mei 1996 haar naam in Compañía de Menaje Doméstico SL veranderd heeft, heeft de productie van het failliete Indosa op de markt gebracht, en
- Indosa, waarvan de omzet in 1996 2,5 miljard pta bedroeg, aan Fogasa, het Spaanse Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken en de Baskische regionale regering om nieuwe steun heeft gevraagd voor een financiering van de personeelsreductie. De Baskische regering is voornemens Indosa een leninggarantie van 1 miljard pta te verstrekken, in afwachting dat de steun door het Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken en Fogasa wordt uitgekeerd.

Klagers beweerden dat de prijzen van de op de markt nog actieve Magefesa-ondernemingen tussen 10 en 70 % lager lagen dan die van concurrenten, en dit dankzij het voordeel van de niet-terugbetaling van de in 1989 onverenigbaar verklaarde steun en van de niet-nakoming van hun financiële en fiscale verplichtingen. Klagers wezen op de hierdoor veroorzaakte mededingingsdistorsie en op het feit dat bepaalde concurrenten uit de markt gedreven werden omdat het voor hen onmogelijk werd om in dergelijke omstandigheden te concurreren.

Bij schrijven van 27 februari 1997 vroeg de Commissie uw regering een gedetailleerd overzicht te geven van de terugbetaalde steun, de maatregelen die de autoriteiten eventueel genomen hadden om de terugbetaling af te ronden (indien het volledige bedrag nog niet was terugbetaald), inlichtingen over de huidige situatie van alle ondernemingen die deel uitmaakten van het Magefesa-concern, alsmede de bevestiging van de beweringen van klagers betreffende de nieuwe steun voor en het prijsbeleid van de ondernemingen. Na een rappelbrief van 10 april 1997 antwoordde uw regering bij schrijven van

23 april 1997. Op 6 juni 1997 vond een bijeenkomst plaats met de Baskische regionale regering om de situatie van Indosa te bespreken.

Wat de door Fogasa verstrekte zachte lening betreft, heeft er volgens uw regering geen wijziging plaatsgevonden ten aanzien van het beslag op de handelsmerken. In het kader van de juridische procedure is in 1995 een positief besluit genomen, maar de tenuitvoerlegging daarvan wordt geblokkeerd omdat de ondernemingen in een faillissementsprocedure verwickeld zijn.

Ten aanzien van de steun door de Baskische regionale autoriteiten is er evenmin verandering opgetreden. De regionale autoriteiten beweren dat zij van hun kant al het mogelijke gedaan hebben om de steun terug te vorderen. Het feit dat de schuldenaren failliet verklaard zijn en dat er geen onbezwaarde activa zijn, heeft belet dat de vorderingen ook daadwerkelijk zijn terugbetaald.

Wat de steun van de regionale regering van Cantabrië betreft, is Gemacasa — de in Cantabrië opgerichte tussenvennootschap voor de ontvangst en het beheer van de steun voor Gursa en Cunosa — belast met de terugvordering ervan. Maar Gemacasa kwam tot de conclusie dat het faillissement, de stopzetting van de onderneming en het ontbreken van onbezwaarde activa inhouden dat iedere poging om de steun terug te vorderen vergeefs zou zijn.

Uw regering verklaarde in dit schrijven dat de informatie over de terugvordering van steun door de Andalusische autoriteiten spoedig zou worden toegezonden. De Commissie heeft evenwel nog geen informatie ontvangen.

Ook al heeft de Commissie gevraagd dat zou worden aangegeven hoeveel reeds daadwerkelijk is terugbetaald en welke bedragen nog verschuldigd zijn, toch heeft zij een dergelijke uitsplitsing nog niet ontvangen.

IV

De Commissie heeft van uw regering geen duidelijke en volledige informatie kunnen krijgen inzake de situatie van de verschillende ondernemingen van het Magefesa-concern en eventuele opvolgers, ondanks haar verzoek om nadere informatie dienaangaande.

Voortgaande op de tot op heden beschikbare informatie en op de door de klagers verstrekte informatie, lijkt de situatie de volgende te zijn:

- a) Gestiber behield tot 1994 het bestuur van het Magefesa-concern. In dat jaar vroegen de werknemers van de ondernemingen die samen de Magefesa-holding vormden (één van de twee holdings van het concern), in verschillende gevallen het faillissement aan wegens

vermeend wanbeheer van Gestiber. De volgende ondernemingen zijn failliet verklaard:

- Cunosa, failliet verklaard op 13 april 1994;
- Indosa, failliet verklaard op 19 april 1994;
- Magefesa, failliet verklaard op 28 oktober 1994, en
- Ficodesa (de in het Baskenland opgerichte tussenvennootschap), failliet verklaard op 19 januari 1995.

Alle faillissementen gingen met terugwerkende kracht in op 28 oktober 1986, toen Gestiber zijn actieprogramma presenteerde (met uitzondering van Ficodesa, waarvan het faillissement — retroactief — inging op 29 april 1994).

- b) De Commissie heeft niet duidelijk kunnen uitmaken wat de huidige situatie is van de overige ondernemingen van het concern, bij gebrek aan informatie van de Spaanse autoriteiten. Volgens klagers hebben Migsa en Gursa hun activiteiten slechts tijdelijk stopgezet, aangezien geen van de belangrijke schuldeisers (volgens klagers betreft het overheidsinstanties) een procedure heeft ingezet om deze ondernemingen failliet te doen verklaren en te doen liquideren. De activa van beide ondernemingen lijken momenteel te worden gebruikt door andere — door voormalige werknemers opgerichte — ondernemingen, Vitrinor SAL in het geval van Gursa en Isidur SAL in het geval van Migsa. Informatie ontbreekt over de wijze waarop de activa van de ene onderneming naar de andere zijn overgeheveld.
- c) Volgens klagers is Indosa failliet verklaard met voortzetting van de activiteiten. Een nieuwe onderneming — Indosa Derio SL — is opgericht door Indosa zelf (na de faillietverklaring) en door twee van de in het kader van de faillissementsprocedure aangestelde curatoren. Momenteel heet deze onderneming *Compañía de Menaje Doméstico SL*, en staat zij onder de leiding van één van de curatoren van het Indosa-faillissement.
- d) *Compañía de Menaje Doméstico SL* levert grondstoffen aan het failliete Indosa, dat de producten vervaardigt. *Compañía de Menaje Doméstico SL* brengt deze productie vervolgens op de markt — beneden de gangbare marktprijzen — vooral via grote supermarkten. Nog steeds volgens klagers heeft Indosa sinds het uitspreken van het faillissement geen enkele belasting (met name BTW), noch socialezekerheidsbijdragen betaald. Klagers benadrukken dat dit op de markt tot ernstige concurrentievervalsing leidt.

e) De Commissie mocht van uw regering geen informatie ontvangen over de relaties tussen Indosa en Indosa Derio SL (thans: *Compañía de Menaje Doméstico SL*). Evenmin beschikt de Commissie over enige informatie betreffende de relaties tussen Cunosa en *Compañía de Cobiertos SL*, die momenteel de activiteiten van het — thans failliete — Cunosa voortzet. Ook is niet duidelijk of dit faillissement een faillissement met voortzetting van activiteiten is, zoals bij Indosa het geval is.

f) De Commissie heeft geen duidelijke informatie gekregen over de huidige toestand of die eigendom van de activa van het Magefesa-concern, inzonderheid van het handelsmerk van Magefesa.

g) Evenmin heeft de Commissie van uw regering duidelijke informatie ontvangen over de bewering van klagers dat de Magefesa-ondernemingen die sinds hun faillissement nog in bedrijf zijn, geen belastingen betaald hebben en dat zij hun prijzen laten dalen onder die van hun concurrenten. De verstrekte informatie heeft alleen betrekking op de socialezekerheidsbijdragen, waarover uw regering mededeelde dat:

— Indosa in 1994 failliet verklaard is. De Sociale Zekerheid heeft haar vorderingen doen opnemen in de massa. Wat de situatie van *Compañía de Menaje Doméstico SL* inzake de sociale zekerheid is, wordt niet vermeld;

— Cunosa is eveneens in 1994 failliet verklaard en, net zoals in het voorgaande geval, heeft de Sociale Zekerheid haar vorderingen doen opnemen in de massa. De door Cunosa-werknemers opgerichte *Compañía de Cobiertos SL* zet de activiteiten van eerstgenoemde voort. Volgens uw regering betaalt deze onderneming haar socialezekerheidsbijdragen;

— Gursa heeft haar activiteiten in 1994 stopgezet. De Sociale Zekerheid kon haar vorderingen niet innen omdat er geen onbezwaarde activa waren. Op 27 maart 1995 is Vitrinor SAL opgericht door de voormalige werknemers van Gursa. De onderneming heeft dezelfde activiteiten, vestigingsplaats en machines als Gursa. De Sociale Zekerheid probeerde Vitrinor te doen erkennen als de opvolger van Gursa, maar de Arbeidsinspectie besloot dat niet volstaan was aan de vereisten voor een subrogatie door Vitrinor in de schulden van Gursa. Op 27 december 1996 zijn de schulden van Gursa niet terugvorderbaar verklaard;

— een gelijkaardige situatie deed zich voor bij *Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA* (Migsa). Deze onderneming zette haar activiteiten in 1993 stop. Zoals bij Gursa het geval was, kon de Sociale Zekerheid haar vorderingen niet innen, bij ge-

brek aan onbezwaarde activa. In februari 1994 is een onderneming opgericht door voormalige Migma-werknemers, Industrias Domésticas Inoxidables SAL (Isidur). Isidur heeft dezelfde activiteiten, fabriek en machines als Migma, en ook in dit geval probeerde de Sociale Zekerheid Isidur te doen erkennen als de opvolger van Migma. Dit is eveneens verworpen door de Arbeidsinspectie, om dezelfde redenen als in het vorige geval.

Uw regering heeft geen cijfergegevens verstrekt over de totale schuldenlast van de nog actieve ondernemingen, of over de bedragen die de Sociale Zekerheid — volgens uw informatie — heeft ingevorderd.

Wat de bewering van klagers betreft dat Indosa nieuwe steun gevraagd heeft aan Fogasa en het Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken, en dat de Baskische regering voornemens was een garantie van 1 miljard pta te verlenen voor een overbruggingskrediet, in afwachting dat het geld ontvangen was, heeft uw regering bevestigd dat Indosa in september 1996 aan de Baskische autoriteiten gevraagd heeft naar een oplossing voor de financiering van de afvloeiing van 120 werknemers via vervroegd pensioen.

De kosten zouden uiteindelijk gedragen worden door de Indosa-werknemers zelf via hun nog te ontvangen loon en ontslagvergoeding die zij van Fogasa zouden krijgen en van de Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken als uitzonderlijke steun en via het zogeheten „teller op nul”-systeem (Contador a cero). De bedoeling van dit alles was dat de Baskische regering een garantie van 804 miljoen pta zou verstrekken ter dekking van een overbruggingskrediet voor hetzelfde bedrag dat de werknemers van Fogasa en het Ministerie van Arbeid zouden ontvangen, in afwachting van de daadwerkelijke betaling. Indosa verwacht de volgende bedragen te ontvangen:

	(in miljoen pta)
Ministerie van Arbeid	385
Fogasa (pensioenuitkeringen)	186,7
Fogasa (te betalen lonen — werknemers die met pensioen gaan)	61,5
Fogasa (te betalen lonen — overige)	172,8
Totaal	806

De bedoeling is — volgens de door uw regering verstrekte informatie — dat een oplossing wordt gevonden voor het huidige faillissement, zodat een derde de mogelijkheid krijgt om de onderneming over te nemen. Uw regering verklaart dat de situatie van de onderneming

weliswaar nog steeds delicaat is, maar verbeterd is dankzij een sterke omzetsijging en een positieve cashflow.

V

De Commissie constateert dat de ondernemingen van het Magefesa-concern waarover zij momenteel enige informatie heeft, thans failliet zijn (Indosa en Cunosa) of hun activiteiten hebben stopgezet (Gursa of Migma).

Volgens klagers heeft Indosa na de faillietverklaring geen belastingen of socialezekerheidsbijdragen betaald, hoewel zij op de markt actief bleef. De Commissie heeft van uw regering geen informatie kunnen krijgen over de waarachtigheid van deze inlichtingen. Wat de socialezekerheidsbijdragen betreft, heeft uw regering de Commissie medegedeeld dat de desbetreffende vorderingen opgenomen zijn in de tabel van de schuldvorderingen van het Indosa- en Cunosa-faillissement, en in het geval van Gursa en Migma oninbaar zijn verklaard. In deze informatie wordt voor de nog actieve ondernemingen geen melding gemaakt van de betalingen over de periode na het uitspreken van het faillissement in 1994.

De Commissie is van oordeel dat de niet-invordering van belastingen en socialezekerheidsbijdragen daadwerkelijk leidt tot een overdracht van overheidsmiddelen naar de begunstigde, waardoor deze een concurrentievoordeel krijgt, omdat hij in tegenstelling tot zijn concurrenten deze uitgaven niet moet doen, hetgeen hij in normale omstandigheden wel had moeten doen.

Volgens de Commissie is de niet-invordering van de verschuldigde belastingen en socialezekerheidsbijdragen, zoals in het geval van Indosa, overheidssteun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag omdat het de mededinging verstoort ten voordele van de begunstigde ondernemingen. Steun voor Indosa in de vorm van niet-invordering van de verschuldigde belastingen en bijdragen moet daarenboven als onrechtmatig worden beschouwd, omdat hij niet overeenkomstig artikel 93, lid 3, bij de Commissie is aangemeld.

Klagers hebben onderstreept dat deze steun de mededinging aanzienlijk verstoort op een aan scherpe concurrentie onderhevige markt waar de nog actieve Magefesa-ondernemingen concurreren door hun producten te verkopen tegen prijzen ver beneden de marktprijzen.

Ook de garantie van 804 miljoen pta die de Baskische regionale autoriteiten voornemens zijn te verlenen aan Indosa als dekking voor een overbruggingskrediet in afwachting dat Indosa de betalingen heeft ontvangen die zij van Fogasa en het Ministerie van Arbeid verwacht, zal, indien zij werkelijk wordt gegeven, door de Commissie als overheidssteun in de zin van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag worden aangemerkt, omdat geen

enkele bank, gelet op het faillissement van Indosa, bereid is om zonder garantie een dergelijke lening te verstrekken.

Aan de hand van de informatie waarover de Commissie thans beschikt, kan zij niet uitmaken of deze steun, op grond van één van de afwijkingen uit artikel 92, leden 2 en 3, van het EG-Verdrag, als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kan worden beschouwd. Evenmin heeft zij voldoende informatie om te bepalen hoeveel steun er juist aan de verschillende ondernemingen van het Magefesa-concern verleend is, wat hun huidige en toekomstige situatie is en of er opvolgers bestaan, hoewel zij de Spaanse autoriteiten hierom heeft verzocht.

Wat de betalingen van Fogasa en het Ministerie van Arbeid aan Indosa betreft, beschikt de Commissie niet over de nodige informatie om de rechtsgrondslag ervan te bepalen en om na te gaan of ze enige bestanddelen van overheidssteun omvatten.

Het Hof van Justitie heeft in zijn arresten in de zaken 301/87 (Frankrijk/Commissie) en 342/90 (Duitsland en Pleuger Worthington GmbH/Commissie) verklaard dat de Commissie de betrokken lidstaat bij een voorlopige beschikking kan gelasten, binnen de door haar vastgestelde termijn, alle documenten, inlichtingen en gegevens te verschaffen die nodig zijn om de steunmaatregel te onderzoeken op zijn verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt. De Commissie acht het noodzakelijk uw regering formeel te verzoeken alle nodige informatie te verstrekken die de Commissie in staat moet stellen om duidelijkheid te krijgen over die aspecten van de zaak waarvoor dit tot op heden niet mogelijk was, aangezien uw regering deze inlichtingen niet heeft verstrekt.

In dezelfde jurisprudentie heeft het Hof van Justitie tevens verklaard dat, wanneer de Commissie vaststelt dat steunmaatregelen zonder voorafgaande aanmelding zijn ingevoerd of gewijzigd, zij bevoegd is om de betrokken lidstaat, door middel van een voorlopige beschikking, in afwachting van de uitkomst van het onderzoek van de steunmaatregelen, te gelasten de betaling van de steun onmiddellijk op te schorten. Momenteel kan niet worden uitgesloten dat de Commissie, zodra duidelijk vaststaat welke steun aan de verschillende ondernemingen van Magefesa of zijn opvolgers is verleend, uw regering zal moeten verzoeken de betaling ervan onmiddellijk op te schorten totdat de Commissie in deze zaak een besluit heeft genomen, wanneer uw regering de schorsende werking van de inleiding van de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag niet in acht neemt. Het Hof van Justitie heeft zich in deze zin uitgesproken in zijn arresten in de zaken 312/90 (Spanje/Commissie) en 47/91 (Italië/Commissie).

Het Hof van Justitie heeft in zijn arrest van 15 mei 1997 in zaak 355/95 (Duitsland en Textilwerke Deggendorf GmbH/Commissie) verklaard dat de Commissie, bij haar beoordeling van de verenigbaarheid van nieuwe steun, rekening mag houden met de niet-terugbetaling van onverenigbare steun aan dezelfde begunstigde, en met het

gecumuleerde concurrentieverstorende effect dat een dergelijke situatie voor de markt zou hebben. In het kader van de op grond van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag ingeleide procedure moet de Commissie derhalve nagaan of de aan de ondernemingen van het Magefesa-concern en de opvolgers ervan verleende steun verenigbaar is, gelet op hetgeen gebeurde in verband met de terugvordering van de in haar beschikking van 20 december 1989 onwettig verklaarde steun.

De Commissie heeft van uw regering niet voldoende informatie kunnen krijgen om het bedrag van de daadwerkelijk terugbetaalde steun vast te stellen. Uit de informatie waarover de Commissie momenteel beschikt, blijkt dat het daadwerkelijk terugbetaalde bedrag tot op heden zeer laag ligt. Het faillissement van de ondernemingen die steun ontvingen (Indosa en Cunosa), of de stopzetting van hun activiteiten, alsook de omstandigheid dat zij geen onbezwaarde activa meer hadden (Gursa en Migma), zijn volgens de Commissie de voornaamste redenen waarom Fogasa en de regionale autoriteiten van het Baskenland en Cantabrië de steun niet daadwerkelijk hebben kunnen terugvorderen. Voorts vestigt de Commissie ook de aandacht er op dat de informatie betreffende de door de Andalusische regionale autoriteiten teruggevorderde steun, in tegenstelling tot wat beloofd is in het schrijven van 23 april 1996, niet aan de Commissie is gezonden.

Volgens uw regering is de situatie van faillissement met voortzetting van de activiteiten erkend in de Spaanse wetgeving, waar faillissement niet noodzakelijk leidt tot de liquidatie van de onderneming.

Uw regering beweert dat het faillissement van Indosa met voortzetting van de activiteiten het gevolg is van een rechterlijk besluit waarop zij geen enkele controle heeft. Volgens uw regering bepaalt de Spaanse faillissementswetgeving, zoals vergelijkbare wetgeving, dat het feit dat een onderneming failliet verklaard wordt, niet noodzakelijk leidt tot de stopzetting van de handelsactiviteiten ervan en vervolgens tot de liquidatie van de onderneming. Uw regering is van mening dat het mogelijk is om de failliete onderneming in bedrijf te houden voor andere — algemene — belangen, zoals het bestaan en het behoud van werkgelegenheid.

De Commissie kan deze argumenten vooralsnog niet accepteren. Volgens de informatie waarover zij thans beschikt, bestaat er in de Spaanse wetgeving geen bepaling inzake faillissement met voortzetting van de activiteiten. In dit geval is deze situatie mogelijk gemaakt door de overeenkomst van alle schuldeisers van de onderneming bij het uitspreken van het faillissement, waarin de schuldeisers bereid waren de voortzetting van de activiteiten van de onderneming toe te staan. Er dient herhaald te worden dat in het geval van Indosa (en waarschijnlijk ook in alle andere gevallen, hoewel de Commissie hieromtrent geen informatie heeft kunnen verkrijgen) de meerderheid van de schuldeisers overheidsinstanties zijn. De Commissie is derhalve van oordeel dat het door de wil van de schuldeisers — en niet door enig rechterlijk

besluit — mogelijk werd dat de betrokken ondernemingen hun activiteiten op de markt konden voortzetten.

Bovendien zijn volgens de toepasselijke Spaanse wetgeving de curatoren belast met het beheer van de activa in het geval van een faillissement, en is het ook hun taak om de nodige maatregelen te treffen om de betaling van de schuldeisers mogelijk te maken, desnoods ook door de verkoop van activa. Bij een faillissement worden de curatoren aangesteld door de schuldeisers, en treden zij in hun naam op. Volgens de informatie waarover de Commissie thans beschikt, zijn zij niet verplicht om onmiddellijk over te gaan tot deze verkoop, maar mogen zij een gunstiger tijdstip afwachten; het is dus duidelijk dat de curatoren bij hun optreden over een zekere discretionaire bevoegdheid beschikken, hetgeen opnieuw een bevestiging vormt van de voormelde conclusie van de Commissie.

De Commissie wijst er ook op dat, in die gevallen waar zij wel over informatie beschikt, de verliezen van de ondernemingen geleid hebben tot hun non-activiteit en het gebruik van hun activa door een onderneming die is opgericht door voormalige werknemers (zoals in het geval van Gursa of Migsa), of tot het faillissement met voortzetting van de activiteiten, hetgeen inhoudt dat de onderneming technisch gezien failliet is, maar op de markt actief blijft (zoals in het geval von Indosa).

In het eerste geval hebben de schuldeisers zelfs geen procedures ingeleid om het faillissement te doen uitspreken. In de door de Commissie ontvangen informatie wordt erkend dat de voormelde ondernemingen niet over onbezwaarde activa beschikken om hun schulden te voldoen, waaruit uw regering concludeert dat het inleiden van een procedure tot terugvordering nutteloos is. De Commissie beschikt niet over informatie met betrekking tot de wijze waarop de activa van de ondernemingen zijn overgedragen aan de door de werknemers opgerichte ondernemingen.

Voorts dient te worden vermeld dat klagers het niet eens zijn met het oordeel van de Arbeidsinspectie dat in de laatstgenoemde twee gevallen niet voldaan is aan de voorwaarden voor subrogatie van de door de werknemers opgerichte ondernemingen in de schulden van Gursa en Migsa, ook al blijkt uit de door de Spaanse autoriteiten verstrekte informatie dat zij dezelfde installaties, machines en werktuigen gebruiken. De houding van de Arbeidsinspectie lijkt eens te meer te onderstrepen dat de terugvordering van de onverenigbare steun in dit geval niet tot de topprioriteiten van uw regering behoorde. Voorts valt moeilijk te begrijpen hoe kan worden aangenomen dat er in deze gevallen geen sprake is van subrogatie, wanneer de installaties, machines, werktuigen en werknemers dezelfde zijn.

In het tweede geval (Indosa) hebben de schuldeisers, ook al werd de faillissementsprocedure ingeleid, toegestaan dat de onderneming haar activiteiten voortzette. Volgens klagers produceert de onderneming nog steeds en wordt haar productie verkocht via een onderneming die deels eigendom is van het failliete Indosa zelf, en waarvan mo-

menteel de enige directeur één van de in het faillissement van Indosa aangestelde curatoren is.

Op grond van de informatie waarover de Commissie thans beschikt, is zij de mening toegedaan dat er geen sprake is van daadwerkelijke terugvordering van de in haar beschikking uit 1989 onverenigbaar verklaarde steun, hetgeen eerder te wijten is aan een gebrek aan wil vanwege de betrokken autoriteiten dan een juridische onmogelijkheid als gevolg van het faillissement van de begunstigen. Bovendien moet in herinnering worden gebracht dat, ook al moet de terugbetaling van de door de Commissie onverenigbaar verklaarde steun in ieder geval plaatsvinden in overeenstemming met de desbetreffende nationale wetgeving, het Hof van Justitie in zijn jurisprudentie verklaard heeft dat een en ander inhoudt dat de relevante bepalingen aldus worden toegepast, dat de door het Gemeenschapsrecht verlangde terugvordering niet praktisch onmogelijk wordt gemaakt. Eventuele procesrechtelijke of andere moeilijkheden met betrekking tot de uitvoering van de maatregel kunnen de wettigheid ervan niet beïnvloeden (¹).

Bijgevolg zal de Commissie de verenigbaarheid nagaan van de nieuwe steun die verleend is aan de ondernemingen van Magefesa of zijn opvolgers, rekening houdend met de mogelijke niet-terugbetaling van de in 1989 onverenigbaar verklaarde steun.

VI

De Commissie deelt de Spaanse regering derhalve mede dat zij besloten heeft:

- de procedure van artikel 93, lid 2, in te leiden ten aanzien van de steun die het Magefesa-concern en zijn opvolgers sinds 1989 ontvangen hebben;
- de Spaanse regering te gelasten, binnen een termijn van 30 werkdagen na de kennisgeving van dit besluit, alle nodige informatie te verstrekken die de Commissie in staat moet stellen na te gaan of er sprake is van nieuwe steun aan de ondernemingen van het Magefesa-concern of zijn opvolgers en of deze eventueel verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt op grond van één van de afwijkingen uit artikel 92, leden 2 en 3, van het EG-Verdrag. De Spaanse regering moet inzonderheid de volgende inlichtingen verstrekken:
  - een precieze berekening van de in de beschikking van de Commissie van 20 december 1989 onverenigbaar verklaarde steun die tot op heden daadwerkelijk is terugbetaald. Indien niet het volledige bedrag is terugbetaald, een berekening van de resterende bedragen en inlichtingen over de maatregelen die de Spaanse regering eventueel genomen heeft om deze terug te vorderen. Verder ook

(¹) Zaak 142/87, België/Commissie, Jurispr. 1990, blz. I-959.

- een precieze berekening van de bedragen die de Sociale Zekerheid — volgens de Spaanse regering — heeft ingevorderd in het geval van Indosa, Cunosa, Gursa en Migsa, alsook informatie over de maatregelen die de regering van de autonome regio Andalusië genomen heeft om de steun terug te vorderen, zoals beloofd is in het schrijven van de Spaanse autoriteiten van 23 april 1997;
- informatie over de huidige toestand van de Magefesa-activa, en inzonderheid van het handelsmerk „Magefesa”;
  - informatie over de huidige toestand van alle ondernemingen van het Magefesa-concern, de eventuele opvolgers van deze ondernemingen en, voorzover van toepassing, de juridische relatie tussen eerst- en laatstgenoemde onderneming en over de omstandigheden waarin activa tussen beide ondernemingen zijn overgedragen. In de gevallen waarin de ondernemingen failliet gingen of hun activiteit hebben stopgezet, een tabel van hun schuldeisers, hun vorderingen en de rangorde van deze vorderingen;
  - het aantal werknemers van de verschillende nog actieve Magefesa-ondernemingen of de opvolgers ervan;
  - informatie betreffende de relatie tussen Indosa (failliet) en Indosa Derio SL — thans Compañía de Menaje Doméstico SL genaamd — en de voorwaarden waaronder laatstgenoemde de productie van eerstgenoemde in de handel brengt, hetgeen in de door de Commissie ontvangen klachten wordt beweerd. Voorts, informatie over de relatie tussen Cunosa (failliet) en Compañía de Cubiertos SL, alsook uitsluitsel over de vraag of het faillissement van Cunosa ook een faillissement met voortzetting van de activiteiten is;
  - een precieze berekening van de schulden de Indosa (failliet) of enige andere onderneming van het Magefesa-concern — of in voorkomend geval de opvolgers ervan — sinds 1989 hebben door het niet betalen van belastingen (met name BTW en inkomstenbelasting) en socialezekerheidsbijdragen, of enige andere schulden die zij bij openbare instanties hebben;
  - informatie over de door Fogasa en het Ministerie van Arbeid aan Indosa te verstrekken steun ter financiering van de personeelsinkrimping;

- informatie over alle andere steun die de Spaanse autoriteiten eventueel gegeven hebben of voornemens zijn te geven aan één van de ondernemingen van het Magefesa-concern of de opvolgers ervan.

Overeenkomstig de voormelde arresten van het Hof van Justitie in de zaken 301/87 en 342/90, kan de Commissie, indien de Spaanse regering zich niet naar dit besluit voegt en nalaat door binnen een termijn van 30 werkdagen na de kennisgeving ervan alle relevante gegevens te verschaffen die nodig zijn om de betrokken steunmaatregelen te onderzoeken op hun verenigbaarheid, een eindbeslissing nemen op grond van de informatie waarover zij beschikt.

In het kader van deze procedure wordt uw autoriteiten verzocht uiterlijk binnen één maand na de kennisgeving van dit schrijven hun opmerkingen kenbaar te maken, alsmede de gegevens te verstrekken die zij voor de beoordeling van deze zaak dienstig achten.

De Commissie wijst op de schorsende werking van artikel 93, lid 3, van het EG-Verdrag. Zij vestigt de aandacht op de mededeling in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* C 318 van 24 november 1983, blz. 3, en op de brieven die op 4 maart 1991 en 22 februari 1995 aan alle lidstaten zijn gezonden, krachtens welke iedere onrechtmatig toegekende steun teruggevorderd kan worden van de begunstigde onderneming overeenkomstig de procedures en de bepalingen van de nationale wetgeving, waarbij rente verschuldigd is vanaf de datum waarop de onrechtmatige steun werd verleend, tegen het referentiepercentage dat wordt gebruikt voor de beoordeling van regionale steunregelingen.

De Commissie verzoekt uw regering de betrokken ondernemingen onverwijld in kennis te stellen van de inleiding van de procedure en van de eventuele verplichte terugbetaling van de onrechtmatig toegekende steun.”

De Commissie maant de overige lidstaten en andere belanghebbenden bij dezen aan hun opmerkingen over de betrokken maatregelen kenbaar te maken door deze binnen één maand vanaf de datum van deze bekendmaking toe te zenden aan het volgende adres:

Europese Commissie
Wetstraat 200
B-1049 Brussel.

Deze opmerkingen zullen ter kennis van de Spaanse regering worden gebracht.

Mededeling overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 van de Raad betreffende zaak nr. IV/34.796/F-1 — Canon/Kodak

(97/C 330/03)

(Voor de EER relevante tekst)

DE FEITEN

I. DE AANMELDING

- Op 13 juli 1993 ontving de Commissie een aanmelding, overeenkomstig artikel 4 van Verordening nr. 17, van twee overeenkomsten voor de ontwikkeling en het in licentie geven van een nieuw Advanced Photographic System (geavanceerd fotografisch systeem; hierna „APS” te noemen), die op 18 november 1991 gesloten waren door Kodak, Fuji, Canon, Minolta en Nikon, de System Developing Companies (de ondernemingen die het systeem ontwikkelen; hierna „SDCs” te noemen). Dit systeem — dat ondertussen op de markt is — is een alternatief voor de bestaande fotografische systemen en elektronische fotografie. Het betreft een nieuw type zilverhalogenide film en, in samenhang daarmee, de ontwikkeling van een nieuw type camera en nieuwe ontwikkel- en afdrukapparatuur. De bedoeling van deze APS-apparatuur is de fotografie voor de consument aantrekkelijker te maken door grotere mogelijkheden voor het uitwisselen en reproduceren van opnames, terwijl ook interfaces met andere elektronische apparatuur tot stand worden gebracht. De SDC's hopen dat het APS op lange termijn een universele standaard wordt. Tevens wordt gehoopt dat het kleinere formaat en een grotere gebruiksvriendelijkheid de consument zullen aanspreken.

De noodzaak tot samenwerking was gerechtvaardigd door de moeilijkheden bij het ontwikkelen van het systeem. Dit was één van de redenen waarom het nodig geacht werd om een eerdere samenwerking tussen Kodak, Canon, Minolta en Nikon uit te breiden tot Fuji. De SDC's beweerden dat het algemeen aanvaard van het APS door het publiek afhankelijk was van de succesvolle introductie door het grootst mogelijk aantal producenten. In de oorspronkelijke aanmelding verklaarden de partijen dat zij voornemens waren licenties te verlenen uiterlijk op het tijdstip waarop wordt bekendgemaakt dat de onder licentie vervaardigde producten beschikbaar zijn voor de handel. Fabrikanten van de betrokken producten die na de eerste informatie in februari 1994 belangstelling hadden laten blijken, ontvingen evenwel bij schrijven van 28 april 1994 (twee jaar vóór de introductie van de nieuwe film en camera's) ontwerp-overeenkomsten, met het verzoek licenties

te nemen ⁽¹⁾. Tijdens de procedure bij de Commissie hebben de SDC's te kennen gegeven dat deskundige en bekwame licentiehouders op ongeveer hetzelfde tijdstip als de SDC's producten op de markt zouden moeten kunnen brengen. Daartoe werden symposia georganiseerd en werd een help desk opgezet om de technische problemen van de licentiehouders te behandelen.

Toch moet erop worden gewezen dat de samenwerking enkel betrekking heeft op de ontwikkeling van de APS-basiselementen en niet op de knowhow die nodig is voor de eigenlijke fabricage van de producten. In hun contacten met de Commissie hebben derden vragen gesteld over de wijze waarop de SDC's een onderscheid maakten tussen beide categorieën.

De ontwikkeling van de belangrijkste onderdelen van het APS-systeem is thans voltooid. Sinds 22 april 1996 brengen alle SDC's en een aantal licentiehouders APS-producten in Europa op de markt.

De aanmeldende partijen verzochten de Commissie om een verklaring dat artikel 85, lid 1, van het EG-Verdrag niet voor deze overeenkomsten geldt, of subsidiair om vrijstelling overeenkomstig artikel 85, lid 3, van het EG-Verdrag.

- De Commissie heeft van de aanmelding reeds een eerste samenvatting bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* ⁽²⁾, waarbij zij belanghebbende derden verzocht hun opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen samenwerking aan de Commissie te doen toekomen

⁽¹⁾ In de sector camera's heeft Canon in februari 1994 met 85 ondernemingen contact opgenomen. Een ontwerp van de Camera Licence Agreement is aan 46 daarvan toegezonden. De overeenkomst werd door 16 ondernemingen ondertekend. In de sector films/filmcassettes nam Kodak in februari 1994 contact op met 66 ondernemingen. Aan 31 daarvan is de Film/Cartridge Licence Agreement toegezonden. De overeenkomst werd door drie ondernemingen ondertekend. In de sector ontwikkeling en afdruk van foto's werd de Photofinishing Equipment Licence Agreement toegezonden aan 32 van de 66 ondernemingen waarmee contact was opgenomen; 17 daarvan ondertekenden deze overeenkomst.

⁽²⁾ PB C 68 van 5. 3. 1994, blz. 3.

Aangezien de licenties zijn toegekend twee jaar vóór de introductie van het APS en ruim vóór de voltooiing van de ontwikkeling ervan, gaf de aanmelding van 13 juli 1993 de situatie weer van de samenwerking op dat tijdstip. Sindsdien heeft een groot aantal technische wijzigingen en juridische aanpassingen plaatsgevonden.

Deze bekendmaking geeft een samenvatting van de aangemelde verrichtingen in hun huidige vorm, inclusief de aanpassingen door de aanmeldende partijen. Een aantal van deze aanpassingen is het resultaat van besprekingen met de Commissie, terwijl ze in andere gevallen tot stand kwamen als gevolg van opmerkingen die zijn ontvangen van andere belanghebbende derden.

II. DE ONDERNEMINGEN (SDC's)

- 3.1. The Eastman Kodak Company (hierna „Kodak” te noemen), Rochester, New York, is de moedermaatschappij van het Kodak-concern. In de divisie Imaging and Information zijn de Kodak-belangen ondergebracht voor producten op het gebied van fotografie, fotokopie, drukwerk, kantoor- en beeldtechnologie (voor consumenten en bedrijven).
- 3.2. The Fuji Photo Film Co. Ltd. (hierna „Fuji” te noemen), Tokio, is de moedermaatschappij van het Fuji-concern. Fuji bracht haar activiteiten onder in drie divisies: Imaging Systems, Photofinishing Systems en Information Systems.
- 3.3. Canon Inc. (hierna „Canon” te noemen), Tokio, is de moedermaatschappij van het Canon-concern. De cameradivisie vertegenwoordigt de belangen van Canon op het gebied van camera's.
- 3.4. The Minolta Camera Co. Ltd. (hierna „Minolta” te noemen), Osaka, is de moedermaatschappij van het Minolta-concern. Haar belangen op het gebied van camera's worden vertegenwoordigd door de divisie Optical Precision Instruments.
- 3.5. The Nikon Corporation (hierna „Nikon” te noemen), Tokio, is de moedermaatschappij van het Nikon-concern. Haar belangen op het gebied van camera's worden vertegenwoordigd door de divisie Consumer Products.
- 3.6. In het kader van het APS werken de partijen samen voor de ontwikkeling van de essentiële technische vereisten voor interface en interoperabiliteit van camera's, films, filmcassettes en andere APS-elementen (zie ook punt 5).

III. HET PRODUCT EN DE MARKT

4. In dit geval zijn de relevante producten een heel gamma van fotomateriaal en -apparatuur uit drie basiscategorieën: films, camera's en ontwikkel- en afdrukapparatuur. Worden er momenteel in Europa APS-camera's van een aanzienlijk aantal producenten verkocht, toch is in de praktijk gebleken dat momenteel slechts vier belangrijke fabrikanten van filmproducten — Agfa, Fuji, Kodak en Konica — er ook technisch in geslaagd zijn om met APS-films op de markt te komen.

Hieruit blijkt dat er in de sector camera's scherpe concurrentie bestaat in vergelijking met de oligopolie in de sector filmproducten, die door Kodak en Fuji wordt gedomineerd. Het is derhalve niet verwonderlijk dat de na de eerste bekendmaking van derden ontvangen opmerkingen uitsluitend betrekking hebben op filmproducten en het ontwikkelen en afdrukken van foto's. Op grond hiervan en gezien de marktpositie van de ontwikkelaars hiervan — Fuji en Kodak —, besteedde de Commissie bijzondere aandacht aan deze sector.

Aan de aanbodzijde hebben de voormelde producten een mondiale dimensie, aangezien het APS een universele standaard zal worden. Het APS zal omwille van compatibiliteit gebruikt worden voor sterk gelijkende producten die wereldwijd worden verhandeld en gebruikt. Aan de vraagzijde kunnen er vragen worden gesteld bij een dergelijke mondiale dimensie, omdat prijzen, verpakking, consumentenvoorkeuren en distributienetwerken van regio tot regio in de wereld kunnen verschillen. Of het om een mondiale, dan wel een beperktere geografische dimensie gaat, is een vraag die in deze zaak evenwel kan openblijven omdat de overeenkomsten geen mededingingsbezwaren oproepen.

Binnen de EER en mondiaal hebben de partijen bij de APS-overeenkomsten een sterke positie in verschillende marktsegmenten, met de volgende samengevoegde marktaandeelen (1995):

- camera's (LS en SLR): Fuji, Canon, Kodak, Nikon, Minolta (meer dan 45 % mondiaal en circa 40 % in de EER);
- films: Fuji, Kodak (circa 71 % mondiaal en 62 % in de EER);
- ontwikkel- en afdrukapparatuur voor foto's: Fuji, Kodak (circa 30 % in de EER).

Ondanks deze sterke posities worden de partijen op het gebied van camera's geconfronteerd met concurrentie van producenten zoals Olympus, Pentax en Yashica (met een samengevoegd marktaandeel van 31 % in de EER); wat films betreft, hebben ook Agfa en Konica een aanzienlijke positie (23 % van de EER-markt).

Momenteel is de zilverhalogenide film nog prominent aanwezig, maar er zijn tekenen dat de markten in de geïndustrialiseerde landen volgroeid en verzadigd geraken. Dit blijkt uit een lage groei — zelfs nulgroei — en hoge apparatuur/bevolking-ratio's. Deze tekenen van verzadiging worden nog aangescherpt door concurrentie van andere audiovisuele en elektronische apparatuur die, uit een oogpunt van consumentenbesteding, ten dele fotoapparatuur kan vervangen.

Tenzij technologische innovatie of een andere commerciële doorbraak de vervanging van de bestaande voorraden apparatuur stimuleert, zal de bedrijfstak in de geïndustrialiseerde landen waarschijnlijk achteruitgaan. Het APS lijkt vanuit dit oogpunt een coherente respons van de bedrijfstak op verwachte marktontwikkelingen. Een volgroeide en verzadigde markt lijkt ook één van de oorzaken te zijn van de concentratie van de aanbodstructuren, die geen significante verschillen vertonen tussen de EU/EER-markt en de wereldmarkt. Voor iedere productcategorie behalen de drie belangrijkste leveranciers meer dan 60 % van de totale omzet.

Belangrijke leveranciers zijn multinationals met mondiaal geïntegreerde productie- en marketingfaciliteiten. Er zijn hoge toegangsbarrières in verband met de besparingen door schaalvergroting van de productie, aangezien aanzienlijke financiële draagkracht nodig is om op de markt voor fotoapparatuur aanwezig te blijven en er op technologisch gebied een leidende rol te blijven spelen.

Sinds april 1996 heeft een groot aantal producenten APS-producten in hun productengamma opgenomen. Toch is de concurrentiepositie van APS-apparatuur ten opzichte van gedeeltelijke (videocamera's, digitale camera's of camcorders) of volledige substitutieproducten (andere bestaande fotoapparatuur) niet gemakkelijk te voorspellen.

IV. DE AANGEMELDE OVEREENKOMSTEN

5. De samenwerking tussen de aanmeldende partijen is gebaseerd op drie overeenkomsten:

- een basisovereenkomst van 18 november 1991 tussen alle partners, Kodak, Fuji, Canon, Minolta en Nikon (de Five Party Agreement (vijfpartijenovereenkomst));
- een tweede overeenkomst van 18 november 1991 tussen Kodak en Fuji (de Two Party Agreement (tweepartijenovereenkomst)), en

- een derde overeenkomst van 13 mei 1994, die op 26 juni 1994 aan de Commissie is toegezonden, betreffende de samenwerking tussen Canon, Minolta en Nikon (de Three Party Agreement (driepartijenovereenkomst)).

In de Five Party Agreement wordt het kader vastgelegd voor de gezamenlijke deelneming van alle vijf ondernemingen in het onderzoeks- en ontwikkelingsproject, met een stuurgroep die de onderzoeks- en ontwikkelingsopdrachten over de partijen verdeelt. In dit kader wordt het onderzoeks- en ontwikkelingswerk uitgevoerd in twee groepen, volgens hun specialisatie. Deze groepen zijn Kodak en Fuji (voornamelijk films, cassettes, ontwikkel- en afdrukapparatuur voor foto's en daarmee verband houdende producten — de Two Party Agreement), en Canon, Minolta en Nikon (voornamelijk camera's — de Three Party Agreement). Al deze overeenkomsten lopen af zodra de partijen aanvaarden dat het gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma met succes is voltooid. De partijen kunnen overleg blijven voeren en het gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma opnieuw opstarten om onverwachte problemen aan te pakken.

Sinds de aanmelding van 13 juli 1993 is een aantal hoofdlicentieovereenkomsten met derden aangemeld. Het gaat om de volgende licentieovereenkomsten:

- Film/Cartridge Licence Agreement;
- Camera Licence Agreement;
- Photofinishing Equipment Licence Agreement;
- Advanced Photo System Image Making Device Licence Agreement, en
- Advanced Photo System Trademark Licence Agreement.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de wijze waarop in de voormelde overeenkomsten de toekenning van licenties aan partners bij de samenwerking en aan derden geregeld is ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Behalve voor de Advanced Photo System Trademark Licence Agreement. Deze overeenkomst verleent alle licentiehouders die de producten vervaardigen, een niet-exclusieve, niet-overdraagbare mondiale licentie voor het gebruik van de APS-handelsmerken waarvoor geen royalty's verschuldigd zijn.

6. De Five Party/Two Party en Three Party Agreements

6.1. Licenties tussen de partijen

De SDC's wisselen alle relevante octrooien en knowhow met elkaar uit. In overeenstemming met de verdeling van onderzoek en ontwikkeling tussen de twee groepen, wisselen de leden van, zowel de Two Party Agreement als de Three Party Agreement, in voorkomend geval, mondiale niet-exclusieve licenties uit, zonder betaling van royalties, met de andere leden van de Five Party Agreement. De aldus uitgewisselde technologie omvat:

- octrooien en knowhow afkomstig uit het gezamenlijke onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma, met inbegrip van de technologie die voortkomt uit eerder onderzoek en ontwikkeling van de partijen in kleinere groepen, voorafgaand aan het Five Party Agreement, en
- op het APS toepasbare octrooien en knowhow die voortkomen uit door één van de partijen onafhankelijk uitgevoerd onderzoek en ontwikkeling.

Bij het verstrijken van de overeenkomsten blijven deze licenties doorlopen.

6.2. Licenties aan derde producenten

Derde producenten krijgen mondiale niet-exclusieve licenties op octrooien en knowhow van Canon — voor camera's — en van Kodak — voor films/filmcassettes, ontwikkel- en afdrukapparatuur voor foto's, en apparatuur voor „image making”, mits royalty's worden betaald. Deze licenties hebben vooral betrekking op de technologie in verband met de System Specifications en aanvullende technische informatie die de SDC's willen verstrekken.

Naast deze knowhow bestaat de mogelijkheid om licenties te nemen op aanvullende technologie. Alle overeenkomsten bevatten een lijst met Project Patent Applications. In de Film/Catridge Licence Agreement is ook een Other Patent Claims-optie vervat.

De Project Patent Applications omvatten circa 4 800 octrooiaanvragen van de verschillende SDC's⁽¹⁾. Volgens de definitie van de SDC's hebben Project Patents waarvoor in het kader van licentieovereenkomsten geen andere licentie is toegekend,

geen betrekking op de System Specifications of the Design Aid. Licenties in het kader van deze octrooien zijn niet nodig om de producten waarvoor een licentie is toegekend, te ontwikkelen. Zij kunnen evenwel voor bepaalde licentiehouders nuttig zijn om hun specifieke product te ontwikkelen of te verbeteren. De SDC die eigenaar is van het desbetreffende Project Patent, kan hiervoor licenties verlenen.

Other Patent Claims (veel minder talrijk) kunnen rechtstreeks worden verkregen van de eigenaar van het octrooi. Deze octrooien worden omschreven als betrekking hebbend op bepaalde technologieën waarvan de SDC's menen dat ze van belang kunnen zijn voor licentiehouders, maar waarvoor licentiehouders op betrekkelijk korte termijn een substituuut kunnen vinden.

6.3. Wederkerigheid van de licenties

In verband met verkregen licenties moeten licentiehouders aan ieder van de SDC's, na schriftelijk verzoek daartoe, op basis van wederkerigheid niet-exclusieve, mondiale, onherroepelijke licenties waarvoor geen royalties moeten worden betaald, verlenen op octrooien of „patent claims” die gebaseerd zijn op aanvragen die zijn ingediend in of vóór december 1997. Deze verplichting geldt enkel wanneer octrooien noodzakelijkerwijs een product beschermen waarvoor een licentie is verleend, omdat het ontworpen werd in overeenstemming met de System Specifications of omdat het ontworpen of geproduceerd werd met gebruikmaking van informatie die onder het APS valt.

Licentiehouders moeten bovendien licenties met eenzelfde opzet toekennen aan iedere andere licentiehouder. Deze licenties zijn niet-exclusief en mondiaal, maar er dienen wel royalties te worden betaald.

6.4. Royalties

De royalties die licentiehouders moeten betalen voor licenties op camera's en het ontwikkelen en afdrukken van foto's, zijn aanzienlijk verlaagd sinds de aanmelding. In het bijzonder is voor de royalties voor de Photofinishing Equipment Licence een akkoord bereikt over een adequaat berekeningssysteem. Licentiehouders zijn van deze aanpassing in kennis gesteld.

6.5. Samenwerking tussen licentiehouders

Op initiatief van de diensten van de Commissie hebben Kodak en Fuji ermee ingestemd om de aangeelde Film/Catridge Agreement (op voorwaarde dat de samenwerking door de Commissie wordt goedgekeurd) zodanig aan te passen dat de mogelijkheden tot samenwerking tussen licentiehouders worden uitgebreid. Dit zou ertoe kunnen bijdragen dat de licentiehouders de technische voorsprong van SDC's ten volle benutten om volwaardige concurrenten te worden.

(¹) Deze worden opgesomd met het nummer van de aanvraag, de datum van indiening van de aanvraag en de vermelding van de octrooihouder; de lijst komt normaliter voor in bijlage D van de betrokken overeenkomst. Op verzoek van de Commissie heeft elk van de SDC's de titels en een korte aanduiding verstrekt van de octrooien uit bijlage D.

Na onderhandelingen met de diensten van de Commissie is in het voorjaar van 1997 de huidige versie van de overeenkomst ondertekend. Aanvankelijk was in de aangemelde overeenkomsten bepaald dat licentiehouders de technisch meest ingewikkelde procedures van het productieproces voor films/cassettes — de sensibilisatie van de film en het uiteindelijk monteren en laden van de cassette — niet konden uitbesteden. Thans ziet de situatie er echter uit als volgt:

- licentiehouders worden onderverdeeld in twee categorieën: degenen die het volledige technische procédé beheersen (Full Service Licences; hierna „FSL's” te noemen), en anderen (niet-FSL's);
- samenwerking tussen FSL's is onbeperkt en samenwerking tussen een FSL en een niet-FSL's is in zoverre beperkt dat de definitieve montage van de cassette en het laden ervan steeds door een FSL moet gebeuren;
- niet-FSL's mogen volledig samenwerken met een FSL, aangezien deze laatste alle stadia van de productie van films/cassettes voor een licentiehouder mag uitvoeren;
- vijf jaar na de introductie van het APS op de markt — vanaf 22 april 2001 — kan niet-FSL's het recht worden verleend om door hen gemonteerde cassettes te vullen met een door een FSL gesensibiliseerde film, waarna ze de gevulde cassettes in de handel mogen brengen;
- acht jaar na de introductie van het APS op de markt — vanaf 22 april 2004 — is samenwerking tussen alle licentiehouders aan geen enkele beperking onderworpen.

V. SAMENVATTING

Het APS-systeem is een volledig nieuw product, dat er voornamelijk op gericht is een verzwakkende markt nieuw leven in te blazen en het mogelijk te maken dat zilverhalogenidefotografie concurreert met andere vormen van beeldproductie. Er zijn echter zulke grote investeringen vereist dat geen enkele onderneming, ook al had ze de noodzakelijke deskundigheid, een dergelijk systeem kan ontwikkelen, noch een standaard voor de industrie kan vastleggen. De samenwerking heeft enkel betrekking op de ontwikkeling van het systeem en geeft de SDC's niet de mogelijkheid de concurrentie uit te schakelen van andere ondernemingen in de sector die dankzij de licentieovereenkomsten toegang hebben tot de betrokken technologie.

VI. CONCLUSIE

Gelet op het voorgaande is de Commissie voornemens een gunstige beslissing te nemen ten aanzien van de aangemelde overeenkomsten. Alvorens dit te doen, maant zij belanghebbenden aan haar hun opmerkingen kenbaar te maken door deze binnen één maand vanaf de datum van publicatie van deze mededeling in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, onder referentie IV/34.796 — Canon/Kodak, toe te zenden aan het volgende adres:

Europese Commissie
Directoraat-generaal IV „Concurrentie”
Directoraat F „Kapitaal- en consumptiegoederenindustrie”
Wetstraat 200
B-1049 Brussel.

Benoeming van de leden van de gespecialiseerde afdeling „aquacultuur” van het Raadgevend Comité voor de visserij

(97/C 330/04)

Bij Besluit 97/247/EG van de Commissie (*) is in het Raadgevend Comité voor de visserij een gespecialiseerde afdeling „aquacultuur” ingesteld.

De Commissie heeft bij besluit van 28 oktober 1997 de twintig leden van deze afdeling benoemd, wier ambtstermijn eindigt op dezelfde datum als die van de leden van het Raadgevend Comité voor de visserij.

(*) PB L 97 van 12. 4. 1997, blz. 28.

Catégorie économique Wirtschaftsgruppe Economic interest Categoria economica Economische groepering Økonomiske grupper Οικονομική κατηγορία Categoría económica Categoria económica Etujärjestö Ekonomisk kategori	Sièges Sitze Seats Seggi Zetels Pladser Έδρες Sedes Lugares Paikat Platser	Membres Mitglieder Members Membri Leden Medlemmer Μέλος Miembros Membros Jäsenet Medlemmar
Producteurs et coopératives de l'aquaculture Erzeuger und Genossenschaften der Aquakultur Producers and aquaculture cooperatives Produttori e Cooperative di acquacoltura Producenten en Coöperaties in de aquacultuursector Producenterne og Akvakulturandelselskaber Παραγωγοί και Κοινοπραξίες υδατοκαλλιέργειας Productores y cooperativas acuícolas Produtores e Cooperativas da aquicultura Tuottajat ja Vesiviljelyosuuskunnat Producenter och Vattenbrukskooperativ	13	M. KRISTENSEN (DK) M. BARTMANN (DE) M. STEPHANIS (GR) M ^{me} MICHAUD (FR) M. BREST (FR) M. ROUCO CAMINA (ES) M. RODRÍGUEZ (ES) M. CROWE (UK) M. YONGE (UK) M. KARLSSON (SF) M. TRINCANATO (IT) M. UGOLINI (IT) M. FLYNN (IRL)
Banques commerciales pour les activités maritimes Instituts spécialisés du crédit à caractère coopératif Seehandelsbanken Spezialisierte Genossenschaftskreditinstitute Banks financing maritime activities Specialised cooperative credit institutions Banche commerciali per le attività maritime Istituti specializzati di credito a carattere cooperativo Banken werkzaam in de visserijsector Gespecialiseerde coöperatieve kredietinstellingen Forretningsbanker Specialinstitutter for andelskredit Εμπορικές τράπεζες για τις ναυτιλιακές δραστηριότητες Ειδικευμένα πιστωτικά ιδρύματα συνεταιριστικού χαρακτήρα Bancos comerciales para actividades marítimas Institutos especializados en créditos de carácter cooperativo Bancos comerciais para actividades marítimas Instituições especializadas em crédito de carácter cooperativo Merellä tapahtuvaa toimintaa rahoittavat liikepankit Osuuskunnalliset erikoistuneet luottolaitokset Affärsbanker som finansierar marina aktiviteter Särskilda kooperativa kreditinstitut	1	M. LABELLE (FR)

<p>Catégorie économique Wirtschaftsgruppe Economic interest Categoria economica Economische groepering Økonomiske grupper Οικονομική κατηγορία Categoria económica Categoria económica Etujärjestö Ekonomisk kategori</p>	<p>Sièges Sitze Seats Seggi Zetels Pladser Έδρες Sedes Lugares Paikat Platser</p>	<p>Membres Mitglieder Members Membri Leden Medlemmer Μέλος Miembros Membros Jäsenet Medlemmar</p>
<p>Commerce et transformation des produits de l'aquaculture Handel und Verarbeitungsunternehmen der Aquakultur Trade and processing of aquaculture products Commercianti e trasformazione dei prodotti dell'acquacoltura Handel en Verwerking van aquacultuurproducten Handelen og forarbejdningen af akvakulturprodukter Εμπορία Μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας Comercio y transformación de productos acuícolas Comercio e Transformação dos produtos da aquicultura Vesiviljelytuotteiden jalostus ja kauppa Handel och Bearbetning av vattenbruksprodukter</p>	<p>3</p>	<p>M. MINEHANE (IRL) M. BERGMAN (SF) M. GARCÍA GARCÍA (ES)</p>
<p>Travailleurs du secteur de l'aquaculture Arbeitnehmer des Aquakultursektors Workers in the aquaculture sector Lavoratori del settore dell'acquacoltura Werknemers in de aquacultuursector Arbejdstagere inden for akvakultur Εργαζόμενοι του τομέα της υδατοκαλλιέργειας Trabajadores del sector acuícola Trabalhadores do sector da aquicultura Vesiviljelyalan työntekijät Arbetstagare inom vattenbrukssektorn</p>	<p>2</p>	<p>M. MORTENSEN (DK) M. COURTEL (FR)</p>
<p>Consommateurs Verbraucher Consumers Consumatori Consementen Forbrugerne Καταναλωτές Consumidores Consumidores Kuluttajat Konsumenter</p>	<p>1</p>	<p>M. FERRAZ DA SILVA (PT)</p>

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak nr. IV/M.1013 — Shell UK Ltd/Gulf Oil (Great Britain) Ltd)**

(97/C 330/05)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Op 27 oktober 1997 ontving de Commissie een aanmelding van een beoogde concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad ⁽¹⁾ waarin is medege-deeld dat de onderneming Shell UK Limited, die deel uitmaakt van het Royal Dutch/Shell-concern, in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van genoemde verordening volledig zeggenschap verkrijgt over de onderneming Gulf Oil Great Britain Ltd („GOGB”) door de aankoop van aandelen.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de desbetreffende ondernemingen zijn:

— Shell UK Limited als deel van het Royal Dutch/Shell-concern: de exploratie, productie en verkoop van olie en aardgas en de productie en verkoop van chemicaliën en steenkool;

— GOGB: olieraffinaderij en marketing.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EEG) nr. 4064/89 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter nog aangehouden.

4. De Commissie verzoekt belanghebbende derden haar hun eventuele opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per fax (+32 2 296 43 01 of 296 72 44) of per post, onder vermelding van referentie IV/M.1013 — Shell UK Ltd/Gulf Oil (Great Britain) Ltd, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie (DG IV)
Directoraat B — Task Force Fusiecontrole
Kortenberglaan 150
B-1040 Brussel.

(¹) PB L 395 van 30. 12. 1989, blz. 1. Verordening gewijzigd in PB L 257 van 21. 9. 1990, blz. 13.

Mededeling van de Commissie inzake de berekening van het gemiddelde communautaire aandeel voor de mate van openstelling van de elektriciteitsmarkt, als omschreven in Richtlijn 96/92/EG betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit

(97/C 330/06)

Volgens de door de Commissie uitgevoerde berekeningen op grond van artikel 19, lid 1, tweede en derde alinea, van Richtlijn 96/92/EG (*), bedraagt het gemiddelde communautaire aandeel voor de mate van openstelling van de elektriciteitsmarkt voor 1998 25,37 %.

Dit percentage is verkregen door berekening, voor alle lidstaten, van het elektriciteitsverbruik van de eindverbruikers die meer dan 40 GWh per jaar verbruiken, enerzijds, en van het totale netto-elektriciteitsverbruik, anderzijds, en door het eerste totaalcijfer door het tweede te delen. De gegevens zijn door de lidstaten verstrekt.

(*) PB L 27 van 30. 1. 1997, blz. 20.

II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 97/33/EG voor wat betreft nummerportabiliteit tussen exploitanten en carriërvorkeuze

(97/C 330/07)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(97) 480 def. — 97/0250(COD)

(Door de Commissie ingediend op 3 oktober 1997)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Volgens de procedure van artikel 189 B van het Verdrag,

Overwegende dat de Commissie een brede openbare raadpleging heeft georganiseerd op basis van het Groenboek over een nummeringsbeleid voor telecommunicatiediensten in Europa ⁽¹⁾;

Overwegende dat uit deze raadpleging het belang is gebleken van in kwantitatief en kwalitatief opzicht gelijke toegang tot de nummervoorraad voor alle marktdeelnemers, evenals de cruciale betekenis van adequate nummeringsmechanismen, met name voor nummerportabiliteit en carriërvorkeuze, als sleutelfactoren voor de bevordering van de keuzevrijheid van de consument en daadwerkelijke concurrentie in een geliberaliseerde telecommunicatieomgeving;

Overwegende dat de Raad op 22 september 1997 een resolutie heeft goedgekeurd waarin de Commissie wordt verzocht voorstellen in te dienen bij het Europees Parlement en bij de Raad betreffende de versnelde invoering van nummerportabiliteit en betreffende de invoering van carriërvorkeuze;

Overwegende dat het Europees Parlement op 17 juli 1997 een resolutie heeft goedgekeurd waarin de Commissie wordt verzocht een voorstel te doen voor een wijziging van een reeds bestaande richtlijn, teneinde uiterlijk op 1 januari 2000 in de gehele Unie carriërvorkeuze en nummerportabiliteit in te voeren,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 97/33/EG ⁽²⁾ wordt hierbij als volgt gewijzigd:

1. Artikel 12, lid 5, wordt vervangen door de volgende tekst:

„5. De nationale regelgevende instanties bevorderen dat zo spoedig mogelijk nummerportabiliteit wordt ingevoerd, een faciliteit waarmee eindgebruikers die daarom verzoeken hun nummer(s) op het vaste openbare telefoonnetwerk op een specifieke locatie kunnen behouden, onafhankelijk van de dienstverstrekkende organisatie, en dragen er zorg voor dat deze faciliteit uiterlijk op 1 januari 2000 beschikbaar is.”

2. Een nieuw lid wordt ingevoegd na artikel 12, lid 6,

„7. De nationale regelgevende instanties verplichten de organisaties die openbare telecommunicatienetwerken, als bedoeld in deel 1 van bijlage I, exploiteren en die door de nationale regelgevende instanties

⁽¹⁾ COM(96) 590 def. van 20 november 1996.

⁽²⁾ Richtlijn 97/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 inzake interconnectie op telecommunicatiegebied, wat betreft de waarborging van de universele dienst en van de interoperabiliteit door toepassing van de beginselen van Open Network Provision (ONP) (PB L 199 van 26. 7. 1997, blz. 32).

zijn aangemeld als organisaties die over een sterke marktpositie beschikken, ertoe om hun abonnees de mogelijkheid te bieden toegang te krijgen tot de geschakelde diensten van alle geïnterconnecteerde verstrekkers van openbaar beschikbare telecommunicatiediensten. Daartoe dienen uiterlijk op 1 januari 2000 de nodige faciliteiten beschikbaar te zijn die het de abonnee mogelijk maken deze diensten te kiezen door middel van een permanente voorkeuze, met de mogelijkheid om deze voorkeuze op individuele gespreksbasis te veranderen door het kiezen van een korte prefixcode.”.

Artikel 2

1. De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn om vóór 31 december 1998 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis. Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt

in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mee van de belangrijke bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de twingtigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.
